

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 323/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Mgr. J. H., vedené pod sp. zn. Rvp 1928/2011, Rvp 1929/2011, Rvp 1957/2011, Rvp 2043/2011, Rvp 2046/2011, Rvp 2049/2011, Rvp 2050/2011 a Rvp 2053/2011, vo veci namietaného porušenia jej práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6 CoE 136/2011 z 27. apríla 2011, sp. zn. 19 CoE 157/2011 z 12. apríla 2011, sp. zn. 6 CoE 139/2011 z 27. apríla 2011, sp. zn. 5 CoE 189/2011 zo 17. mája 2011, sp. zn. 16 CoE 102/2011 z 23. mája 2011, sp. zn. 8 CoE 112/2011 z 29. apríla 2011, sp. zn. 6 CoE 135/2011 z 27. apríla 2011 a sp. zn. 16 CoE 103/2011 z 23. mája 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 1928/2011, Rvp 1929/2011, Rvp 1957/2011, Rvp 2043/2011, Rvp 2046/2011, Rvp 2049/2011, Rvp 2050/2011 a sp. zn. Rvp 2053/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1928/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 28. júla 2011 a 9. augusta 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 CoE 136/2011 z 27. apríla 2011, sp. zn. 19 CoE 157/2011 z 12. apríla 2011, sp. zn. 6 CoE 139/2011 z 27. apríla 2011, sp. zn. 5 CoE 189/2011 zo 17. mája 2011, sp. zn. 16 CoE 102/2011 z 23. mája 2011, sp. zn. 8 CoE 112/2011 z 29. apríla 2011, sp. zn. 6 CoE 135/2011 z 27. apríla 2011 a sp. zn. 16 CoE 103/2011 z 23. mája 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

2. Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá *inter alia* poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere (ďalej len „zmluva“) uzavretých 18. apríla 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1928/2011), 26. januára 2007 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1929/2011), 20. decembra 2006 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1957/2011), 29. septembra 2005 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2043/2011), 6. mája 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2046/2011), 15. januára 2007 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2049/2011), 30. apríla 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2050/2011) a 4. marca 2008 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2053/2011), poskytla ôsmim fyzickým osobám (ďalej len „dlžníci“) úvery v sume 531,1 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1928/2011), v sume 663,88 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1929/2011), v sume 331,94 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1957/2011), v sume 663,88 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2043/2011), v sume 331,94 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2046/2011), v sume 398,33 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2049/2011), v sume 331,94 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2050/2011) a v sume 663,88 € (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2053/2011), ktoré spolu

s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v niekoľko mesačných splátkach podľa podmienok dojednaných v zmluve. Keďže dlžníci neuhradili niekoľko po sebe idúcich splátok, úvery poskytnuté sťažovateľkou sa stali okamžite splatnými a v nadväznosti na podmienky dojednané v zmluve boli sťažovateľkou začaté rozhodcovské konania pred vopred stanoveným rozhodcovským súdom, spoločnosťou S., a. s., B., ktorého rozhodcovský rozsudok bol exekučným titulom pre vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverení udelených Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“) začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. V priebehu exekučného konania okresný súd svojimi uzneseniami č. k. 61 Er 2032/2009-15 z 12. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1928/2011), č. k. 61 Er 514/2008-14 z 12. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1929/2011), č. k. 49 Er 709/2008-14 z 26. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1957/2011), č. k. 62 Er 1826/2006-16 z 21. februára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2043/2011), č. k. 61 Er 2031/2009-16 z 12. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2046/2011), č. k. 61 Er 2098/2008-14 z 12. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2049/2011), č. k. 49 Er 926/2009-10 z 2. februára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2050/2011) a č. k. 61 Er 1121/2009-16 z 11. januára 2011 (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2053/2011) rozhodol o zastavení exekučného konania. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky napadnutými uzneseniami potvrdil okresným súdom vydané prvostupňové uznesenia ako vecne správne.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu boli porušené jej práva „na spravodlivý proces“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva „vyplývajúce z článku 1 Dodatočného protokolu...“. V ďalšom sťažovateľka interpretovala čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatočného protokolu, poukázala na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu a v podstatnom uviedla, že spravodlivosť konania „v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňa... princíp rovnosti zbraní a kontradiktórnosti...“. V súvislosti s tým okresnému súdu vyčítala, že „z vlastného podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie“, v dôsledku čoho sťažovateľka stratila „právnú istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený

vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou“. V tejto súvislosti ešte uviedla, že „ďalším porušením práva sťažovateľa okresným súdom a krajským súdom v priebehu konania na zastavenie exekúcie, vyplývajúce z odôvodnenia predmetných rozhodnutí, je vykonanie dokazovania... bez znalosti vôle účastníkov konania... V priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie zastaviť exekúciu. Táto skutočnosť je významným porušením povinnosti súdu oboznámiť účastníkov konania o vykonaných dôkazoch a možnosti účastníkov sa k týmto vyjadriť alebo navrhnúť nové dôkazy. ... samotné vykonanie dokazovania bez vyjadrenia účastníkov môže byť kontradiktórne k vôli týchto účastníkov..., ale súd týmto konaním na zastavenie exekúcie bez návrhu a dokazovania toto právo bez znalosti vôle povinnému odoberie a exekúciu zastaví...“.

4. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1 ... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

8. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

9. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1928/2011, Rvp 1929/2011, Rvp 1957/2011, Rvp 2043/2011, Rvp 2046/2011, Rvp 2049/2011, Rvp 2050/2011 a sp. zn. Rvp 2053/2011 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

10. Sťažovateľka namietala porušenie svojho práva „*na spravodlivý proces*“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to v rozsahu porušenia princípu „... *rovnosti zbraní a kontradiktórnosti...*“. V súvislosti s tým vyčítala okresnému súdu (a tým, že krajský súd potvrdil prvostupňové uznesenie, zrejme aj odvolaciemu súdu, pozn.), že „*z vlastného podnetu, tj. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie*“ (viac pozri bod 3).

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

12. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci

v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

13. Podstatnou bola v posudzovaných prípadoch otázka, či všeobecne súdy (osobitne krajský súd) rozhodujúce v rámci exekučného konania mali právomoc skúmať prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu, ktorým bol rozhodcovský rozsudok rozhodcovského súdu. Toto rozhodcovské konanie nadväzovalo na rozhodcovskú doložku uzatvorenú medzi sťažovateľkou a dlžníkmi v zmluve.

14. Z napadnutých uznesení krajského súdu vyplýva jeho stotožnenie sa s rozhodnutiami okresného súdu, ktorý svoje rozhodnutia o zastavení exekučného konania založil na § 45 ods. 1 písm. c), ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) v spojení s § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), a to z toho dôvodu, že rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý bol v daných veciach exekučným titulom, nebol uznaný za spôsobilý exekučný titul z dôvodu neprijateľnosti rozhodcovskej doložky zakladajúcej právomoc rozhodcovského súdu na konanie ako absolútne neplatnej zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve, ktorej účinky spôsobujú značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech dlžníka ako spotrebiteľa. Právomoc rozhodcovského súdu bola teda založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní: *„Pri posudzovaní exekučného titulu z aspektov ust. § 45 ods. 1 písm. c/ zák. č. 244/2002 Z. z. správne súd prvého stupňa vychádzal z ust. § 53 ods. 1 a 4 a § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a Smernice 93/13/ES a zisťoval, či úverová zmluva... neobsahuje takú podmienku, ktorá má nekalý charakter a je preto absolútne neplatná. Správne pri skúmaní dospel k záveru, že rozhodcovská doložka má charakter nekalej podmienky, keďže spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú*

nerovnováhu (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka... Za neprimeranú je potrebné považovať rozhodcovskú doložku... ktorá je súčasťou Všeobecných obchodných podmienok, ktoré predkladal oprávnený povinnému na formulári, pričom jej obsah povinný ani nemohol ovplyvniť.“ Ďalšou vo veci konajúcimi súdmi posudzovanou ako formulárovo koncipovanou zmluvnou podmienkou, одобrenou rozhodcovským súdom a vyhodnotenou ako rozpornou so zákonom [predovšetkým § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“)] bola výška úrokov z omeškania, k plneniu ktorej sa dlžníci zaviazali ako plneniu sankčnej povinnosti z istiny dlžnej pohľadávky v prospech sťažovateľky.

15. Ústavný súd preskúmal výklad krajského súdu a jeho úvahy vo vzťahu aj k zmluvným podmienkam obsahujúcim rozhodcovskú doložku, ktorá zakladala právomoc rozhodcovského súdu, ktorého rozsudok bol následne exekučným titulom slúžiacim ako právny podklad na začatie exekučného konania proti dlžníkom. Krajský súd správne posúdil právny vzťah medzi sťažovateľkou a dlžníkmi ako spotrebiteľský právny vzťah a následne vychádzajúc z príslušných ustanovení § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na ustanovenia smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách aplikoval na jeho posúdenie ustanovenia spotrebiteľského práva. Ako rozporné s týmito právami následne vyhodnotil aj tie ustanovenia zmluvy o úvere zakladajúce právomoc rozhodcovského súdu na konanie z viacerých dôvodov, ako napr. absencia individuálne dojedanej takejto podmienky, reálna nemožnosť dlžníkov ako spotrebiteľov ovplyvniť jej obsah koncipovaný formulárovou zmluvou a ďalšie „... podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie – daný tým, že spotrebiteľ nie je fakticky schopný presadiť akékoľvek zmeny formulárových zmluvných podmienok, a že pri úverových zmluvách koná spotrebiteľ vlastne pod tlakom finančnej tiesne a tak podnikateľ vlastne môže získať nefair výhody, ktorou je aj prenesenie sporu zo sústavy nezávislých súdov na rozhodcu, s ktorým podnikateľ dlhodobo spolupracuje, poskytuje mu zdroj príjmu...“. Pokiaľ je teda právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nepochybné, že aj samotný rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by

oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorý by bol vynutiteľný v exekučnom konaní. Taktiež ako za nekalú formulárove koncipovanú zmluvnú podmienku krajský súd posúdil aj rozhodcovským rozsudkom priznanú výšku úrokov z omeškania, a to v sume 0,25 % za každý deň omeškania, čo predstavovalo v súhrne sankčný úrok vo výške 91,25 % z dlžnej istiny: „*Odvolací súd sa zároveň v plnom rozsahu stotožňuje aj s odôvodnením súdu prvého stupňa v otázke výšky úrokov z omeškania, ktoré súd prvého stupňa správne posúdil ako neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.*“

16. Krajský súd v rozsahu svojej prieskumnej právomoci odvolacieho súdu teda preskúmal v rozsahu sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil, a tiež konštatoval, že exekučný súd má právo preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom nielen v štádiu konania pred udelením poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie, ale kedykoľvek v priebehu exekučného konania, a to na návrh účastníka konania, ako aj bez tohto návrhu.

17. Záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, a nielen pred vydaním poverenia, plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku a nielen v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z ustanovenia § 57 ods. 1 Exekučného poriadku napr. vyplýva viacero dôvodov, kvôli ktorým exekučný súd už začaté exekučné konanie zastaví, pričom viaceré z týchto dôvodov závisia práve od preskúmania exekučného titulu. Už začaté exekučné konanie tak exekučný súd obligatórne zastaví, napr. v prípade, ak zistí, že exekučné konanie sa začalo bez toho, aby sa exekučný titul stal vykonateľným [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku], alebo v prípade, ak v už začatom exekučnom konaní zistí, že rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným [§ 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku], alebo ak v prebiehajúcim exekučnom konaní zistí, že právo priznané exekučným titulom dodatočne zaniklo [§ 57 ods. 1 písm. f) Exekučného poriadku], alebo ak už začatú exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať [§ 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku]. Z ustanovenia § 57 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva povinnosť súdu zastaviť exekučné konanie, ak to

vyplýva aj z iného právneho predpisu alebo Exekučného poriadku. Takýmto právnym predpisom bol v okolnostiach posudzovanej právnej veci sťažovateľky nepochybne zákon o rozhodcovskom konaní, ktorý vo svojom ustanovení § 45 ods. 1 písm. c) v spojení s ustanovením § 45 ods. 2 zaväzuje súd k zastaveniu prebiehajúceho exekučného konania, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

18. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd je nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania, a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť.

19. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 2007 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“.

20. S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a na odôvodnenie napadnutých rozhodnutí krajského súdu (aj v spojení s odôvodnením rozhodnutí okresného súdu) a tiež s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.C

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

21. Sťažovateľka namietala aj porušenie práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, čo odôvodnila tým, že postupom exekučných súdov stratila *„právnú istotu a súčasne legitímne očakávanie... užívať svoj majetok – pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného.“*

22. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

23. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné upriamiť pozornosť na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosedné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

24. Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu v spojení s uzneseniami okresného súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých

uznesení krajského soudu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že nimi došlo k zásahu do práva pokojne užívať majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Všeobecné súdy svojím postupom aplikovali zákony podľa ich obsahu (v danom prípade predovšetkým ustanovenia Exekučného poriadku, zákona o rozhodcovskom konaní a noriem spotrebiteľského práva) a rozhodovali v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej najvyšším súdom (pozri bod 19).

25. Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu nie je ani taká príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského soudu a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto sú sťažnosti v tomto rozsahu a aj v tejto časti zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a ústavný súd ich z toho dôvodu pri ich predbežnom prerokovaní odmietol.

III.

26. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011